

Dokumenttyp:	Plan
Beslutad av:	Rektorer Furulundsskolan
Gäller för:	Furulundsskolan
Giltig från och med:	2024-09-24
Giltig till och med:	Tills vidare
Dokumentansvarig:	Trygghetsteam Furulundsskolan
Senast reviderad:	2024-08-08

Plan mot diskriminering och kränkande behandling i skolan

Denna plan grundar sig på bestämmelser i 6 kap Skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen (2006:1083) om elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

1. Vision

Furulundsskolan är en skola där vi känner oss trygga och delaktiga.

Var och en har tilltro till sin förmåga och alla hjälper varandra att nå såväl kunskapsmål som egna mål.

2. Ansvarsfördelning

2.1 Ledningsfunktion

Det är **rektorens ansvar** enligt lag att:

- Se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten på Furulundsskolan.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevernas lika rättigheter och att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, trakasserier på diskrimineringsgrunderna, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling.
- Årligen upprätta och utvärdera en plan mot diskriminering och kränkande behandling i samarbete med personal och elever (och om möjligt även vårdnadshavare).
- Se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av diskriminering och kränkande behandling.

- Om verksamheten får kännedom om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

2.2 Personal

Det är **all personals ansvar** att:

- Känna till och följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- Ifrågasätta och reflektera över vilka normer och värderingar vi själva förmedlar genom att kontinuerligt föra diskussioner på temat och hjälpa varandra.
- Se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller kränkande behandling misstänks.
- Dokumentera misstänkt diskriminering eller kränkande behandling, och de åtgärder som vidtas.

2.3 Elever

Det är **alla elevers gemensamma ansvar** att:

- Inte utsätta andra för kränkande behandling.
- Informera personal om du upplever eller får vetskap om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer på skolan.

3. Upprättande av plan, inflytande och delaktighet

3.1 Mål med upprättandet

Skolan skall ha en aktuell och utvärderingsbar plan mot diskriminering och kränkande behandling som är känd av all personal, alla elever samt deras vårdnadshavare.

3.2 Delaktighet vid upprättande

Furulundsskolans kurator utarbetade planen i samråd med rektor och trygghetsteamet under augusti – september 2024, med utgångspunkt i vad som framkommit från personal och elever under läsåret 23/24.

Elevernas och vårdnadshavarnas delaktighet

När planen är utarbetad får klassråden och elevrådet möjlighet att lämna synpunkter på planens innehåll, samt ge egna förslag till VT 2025 då planen revideras inför nästa läsår.

Personalens delaktighet

När planen är utarbetad får all personal på Furulundsskolan möjlighet att lämna synpunkter på planens innehåll inför revidering och presenteras på en arbetsplatsträff (APT).

3.3 Fastställande

Furulundsskolans rektorer fastställer planen på APT.

3.4 Förankring av planen

Den fastställda planen publiceras på kommunens hemsida och finns att tillgå via Teams.

Under pedagogernas planeringsdagar och på elevernas mentorstid går vi igenom den fastställda planen. Klassråden och elevrådet diskuterar planens innebörd och innehåll.

Skolans personal arbetar fortlöpande med frågor som rör likabehandling exempelvis i form av temadagar och genom diskussioner som förs på elevernas mentorstid utifrån aktuella händelser och situationer. Syftet är att detta skall vara ett levande dokument i det vardagliga arbetet.

4. Uppföljning och utvärdering av 2023/2024 års plan

Uppföljning och utvärdering av Furulundsskolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling redovisas i den årliga kvalitetsredovisningen enligt förordning (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet:

3 a § I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt 3 kap. 16 § diskrimineringslagen (2008:567) och planer mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen (1985:1100) redovisas. Förordning (2008:945).

4.1 Statistik Draftit

- 49 anmälda ärenden under läsåret 23/24
- Av ovan anmälda incidenter visade utredningarna att 16% ej var kränkningar och 84% konstaterades vara kränkningar.
- Av de utsatta var 40% flickor och 60% pojkar.
- Av de som utsatte andra var 15% flickor samt 85% pojkar.
- Av de anmälda ärendena skedde 26% på F-3 samt 74% på 4-9.
- Kategorier av kränkningar: fysisk 45%, verbal 30%, diskriminering 6%, sexuella trakasserier 15%, ej angivet 4%

4.2 Utvärdering av insatser

Kärleksveckan

- Under kärleksveckan var det planerade aktiviteter i cafeterians område på högstadiet där eleverna hade möjlighet att delta på sina raster. Det uppskattades av elever och lärare att det hela tiden fanns tillgängligt mellan lektionerna.
- Åk 6 - 9 fick lyssna på en föreläsning om porrkritiska samtal som hölls av skolsköterskan. Föreläsningen väckte nya tankar och funderingar kring ämnet och en uppföljning av ämnet önskas.
- Lågstadiet arbetade med ”stopp min kropp”, genomförde praktiska moment samt många diskussioner kring värdegrundsfrågor.
- Mellanstadiet och högstadiet fick möjlighet att ställa anonyma frågor och lägga i en frågelåda. Frågorna besvarades sedan av kurator och skolsköterska under en frågestund. Det framkom att frågestunden

uppskattades av eleverna och det kändes tryggt att ställa sina frågor anonymt.

5. Plan mot diskriminering

5.1 Definition av diskriminering

Diskriminering innebär att en individ eller grupp missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, funktionsnedsättning eller sexuell läggning.

Direkt diskriminering innebär att en individ missgynnas och att det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering sker när en bestämmelse eller ett förhållningssätt uppfattas som neutralt, men i praktiken missgynnar en individ till följd av diskrimineringsgrunderna.

För att en händelse ska klassas som diskriminering behöver det inte ha funnits ett uppsåt eller en önskan om att göra något elakt. Det är effekten och upplevelsen hos mottagaren som avgör.

5.2 Trakasserier och kränkande behandling

Med trakasserier och kränkande behandling menas ett beteende som kränker en individs värdighet. Dessa kan bl.a. vara fysiska, verbala, psykosociala eller genom texter eller bilder.

Trakasserier är när en handling kränker en individs värdighet där det finns ett samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är när beteenden kränker en individ men det inte finns en koppling till diskrimineringsgrunderna. Kränkande behandling är en handling som kränker en elevs värdighet och den kan utföras av en eller flera personer – och rikta sig mot en eller flera elever. Detta kan t.ex. vara ryktesspridning, nedsättande tilltal, hot eller fysiskt våld. Kränkningar kan vara synliga och handfasta, likaväl som dolda och subtila. De kan även förekomma utanför skoltid, exempelvis via telefon eller internet.

Med **mobbing** menas när en individ vid flera tillfällen blir dåligt behandlad av någon annan. Det kan t.ex. vara utfrysning, elaka kommentarer, viskningar eller blickar.

5.3 Främjande arbete

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet syftar till att öka respekten för allas lika värde och omfattar alla diskrimineringsgrunderna. Arbetet riktas mot alla och är en naturlig del i det vardagliga arbetet både under lektionstid likväl som på raster.

5.4 Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja de risker för diskriminering och kränkande behandling som finns i verksamheten. Det omfattar områden som i kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer.

5.5 Åtgärder på Furulundsskolan

- Vi behandlar varandra på ett respektfullt sätt. Respektfulla och ömsesidiga relationer är en förutsättning för att vi ska känna oss trygga och delaktiga i verksamheten. Vi är alla medskapare till varandras arbetsmiljö, såväl elever som personal. Detta innebär att vi har både rättigheter och skyldigheter i interaktionen med varandra.
- Eleverna ska få kunskap om sina rättigheter, skyldigheter och möjligheter kopplat till diskrimineringsgrunderna och barnkonventionen.
- Personal utgår från ett salutogent förhållningssätt och förstärker det positiva och kompetenta hos varje enskild individ.
- Skolan för regelbundna samtal med elever, personal och vårdnadshavare kring normer, värderingar och sociala relationer.
- Vi arbetar praktiskt med denna plan tillsammans.
- Vi har bemannade raster samt erbjuder rastaktiviteter i syfte att främja gemenskap och klass- och årskursöverskridande samverkan.
- Varje klass genomför en trygghetsvandring i syfte att belysa situationer och platser som kan upplevas otrygga. Resultatet analyseras av trygghetsteamet som därefter föreslår lämpliga åtgärder.
- Skolan samverkar med andra aktörer, så som ungdomslotsar och fritidspedagoger.

6. Diskrimineringsgrunderna

6.1 Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck

Alla elever ska ha samma möjligheter att testa på och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Aktiviteter för att nå målet:

- Vi erbjuder alla elever samma aktiviteter och genomför anpassningar om det behövs.
- Vi ger lika stort talutrymme till alla elever oavsett kön eller könsuttryck. Detta genom att exempelvis gå laget runt eller dra namn i situationer där det inte föreligger hinder för att göra på detta sätt.
- Pedagoger och övrig personal ansvarar tillsammans för att alla elever får kännedom om sina rättigheter och skyldigheter i syfte att förebygga könsdiskriminering och sexuella trakasserier.
- Öka eleverns repertoar av strategier för att värna sig själva och andra. T ex genom att belysa machokultur för eleverna.
- Under vecka 35 2024 genomförs en kärleksvecka där kärlek, samtycke och respekt lyfts fram.
- I enkäter och liknande som skolan upprättar funderar vi kring om det finns ett behov av att fråga om kön och om det visar sig att det finns behov av att veta detta skapar vi en inkluderande fråga där ”tjej, kille och annat alternativ” finns med.

6.2 Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning

Skolans verksamhet präglas av att alla människor har lika värde oberoende av etnisk bakgrund, religion eller annan trosuppfattning. Var och en har rätt att bestämma över sin egen tillhörighet och du kan ha flera etniska tillhörigheter.

Aktiviteter för att nå målet:

- Vi samarbetar på Furulundsagen där elever delas in i grupper med elever från årskurs 1 till årskurs 9. Grupperna genomför samarbetsövningar tillsammans för att lära känna varandra och att hjälpa varandra att klara av olika uppgifter.
- Hela personalstyrkan ökar sin medvetenhet kring förväntningar och föreställningar genom att föra kontinuerliga diskussioner i undervisningen där vi lyfter fram och problematiserar normer tillsammans.
- Personal är uppmärksamma på språkbruk mellan elever och agerar i situationer då det är nödvändigt.

6.3 Funktionsnedsättning

Alla, både elever och personal, behöver ha förståelse för andras situation och för vad en funktionsvariation kan innebära. Alla elever ska ha möjlighet att delta i alla skolans aktiviteter.

Funktionsnedsättning innebär en begränsning av en persons fysiska, psykiska eller intellektuella funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte som en person är. Funktionshinder är den begränsning en person med funktionsnedsättning upplever i relation till omgivningen. Ett funktionshinder uppstår i mötet mellan människa och miljö. Det kan handla om allt från höga trösklar till attityder. Det är alltså miljön och omgivningen som är funktionshindrande.

Aktiviteter för att nå målet:

Miljön och undervisningens innehåll anpassas så att alla skolans elever, oavsett funktionsnivå, kan delta i undervisning och rastaktiviteter på likvärdiga villkor.

6.4 Sexuell läggning

Skolans verksamhet präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar, levnadssätt och familjesammansättningar.

Aktiviteter för att nå målen:

- Elevhälsan och pedagoger samarbetar kring undervisning i sexualitet, samtycke och relationer.
- Hela personalstyrkan för kontinuerliga diskussioner i undervisningen där vi lyfter fram och problematiserar normer tillsammans.
- Personal är uppmärksamma på språkbruk mellan elever och agerar i situationer då det är nödvändigt.
- Under höstterminen 2024 genomförs en kärleksvecka där kärlek, samtycke och respekt lyfts fram.

- Pedagoger och trygghetsteamet samverkar med biblioteket kontinuerligt under läsåret i syfte att få tips och uppslag på litteratur

6.5 Ålder

Individer får ej diskrimineras eller trakasseras till följd av sin egen eller en anhörigs ålder.

Aktiviteter för att nå målen:

- Personal är uppmärksamma på språkbruk mellan elever och agerar i situationer då det finnes nödvändigt.
- Eleverna får i undervisningen kännedom om att ålder är en diskrimineringsgrund och detta konkretiseras genom exempel på situationer där åldersdiskriminering kan förekomma.

7. Kartläggning och nulägesanalys

- **Elevenkät, höstterminen 2024**
Enkäten besvaras av alla elever på Furulundsskolan. Resultaten diskuteras i klassråd och elevråd och presenteras därefter vid arbetsplatsträff där all personal deltar.
- **Sociogram, höstterminen 2024, vårterminen 2025**
Mentorer genomför sociogram varje termin i syfte att följa klassens sociala samspel. Beroende på vad som framkommer kan åtgärder behöva vidtas.
- **Trygghetsvandring, höstterminen 2024**
Varje klass genomför en trygghetsvandring i syfte att belysa situationer och platser som kan upplevas otrygga. Resultatet analyseras av trygghetsteamet som därefter föreslår lämpliga åtgärder.

8. Rutiner för att utreda och åtgärda kränkningar

Skolan har tagit fram en arbetsgång för hur ärenden om misstänkta kränkningar hanteras som tydliggör vem som gör vad. I denna framgår också när vårdnadshavare ska informeras och göras delaktiga.

8.1 Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av elev

1. Den personal som först har sett eller fått information om händelsen gör skyndsamt en anmälan av händelsen i Drafit. Vid misstanke om lagbrott överlämnas ärendet omedelbart till rektor som avgör om en polisanmälan ska göras.
2. Mentor eller medlem i trygghetsteamet kontaktar vårdnadshavarna samma dag som incidenten har inträffat och rektor avgör om en utredning ska startas.
3. Utredning påbörjas och resultatet återkopplas sedan till vårdnadshavare för både den som blivit utsatt och den elev som utsatt någon.

4. Lämpliga åtgärder sätts in för att förebygga att liknande händelser sker igen.
5. Uppföljning av åtgärder genomförs.

8.2 Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Vid misstanke om kränkning från personal mot elev vidtas följande åtgärder:

1. Rektor kontaktas omedelbart. Händelsen utreds och dokumenteras efter kontakt med uppgiftslämnare och berörda. Huvudmannen informeras.
2. Rektor samtalar skyndsamt med de inblandade och informerar vårdnadshavare enligt kap 6 §10 skollagen.
3. Rektor avgör eventuella ytterligare åtgärder.
4. Rektor genomför uppföljning av åtgärder.

9. Övrigt

9.1 Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Personal arbetar aktivt relationsskapande gentemot eleverna.
- Rastvaktsscheman upprättas för varje läsår.
- Mentorstid används för att ”känna av” och utvärdera stämningen i klassen och hur eleverna uppfattar att det just nu är på skolan.
- Utvecklingssamtal genomförs med varje elev varje termin.
- Enkäter genomförs och utvärderas enligt plan.
- Elevcoacher finns till för alla elever på skolan och uppehåller sig i elevutrymmen på elevernas raster och håltimmar.
- Personal som äter pedagogiskt i matsalen uppmärksammar riskbeteenden/risksituationer och agerar förebyggande för att förhindra kränkningar.